

Ráðhús Reykjavíkur
Borgarráð

Efni: Viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda í skólum utan Reykjavíkur

Á fundi skóla- og frístundaráðs þann 22. júní 2021 var lögð fram svohljóðandi tillaga skóla- og frístundaráðsfulltrúa Samfylkingarinnar, Viðreisnar og Pírata ásamt minnisblaði sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs, dags. 22. júní 2022, um viðmið um hámarksfjölda reykvískra grunnskólanemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur auk umsagnar fjármála- og áhættustýringarsviðs, dags. 21. júní 2021:

Lagt er til að viðmið um hámarksfjölda nemenda með lögheimili í Reykjavík sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur skólaárið 2021 - 2022 verði eftirfarandi:

Waldorfskólinn Lækjarbotnum; 70 reykvískir nemendur.

Alþjóðaskólinn á Íslandi; 30 reykvískir nemendur.

Barnaskóli Hjallastefnunnar í Garðabæ; 5 reykvískir nemendur.

Grunnskólinn NÚ, Framsýn; 20 reykvískir nemendur.

Ákvörðun um viðmið er tímabundin og gildir til 1. júlí 2022, fyrir þann tíma verður tekin ákvörðun um framlengingu eða endurskoðun á fyrirkomulaginu. Með samþykkt viðmiða um hámarksfjölda er ekki fallið frá óskilyrtum rétti sveitarfélagsins til að synja einstaka umsóknnum foreldra um skólavist í grunnskóla utan lögheimilissveitarfélags. Gerður er fyrirvari af hálfu Reykjavíkurborgar um að fjárveitingar skóla- og frístundasviðs eru gerðar með fyrirvara um fjárheimildir skv. fjárhagsáætlun á hverju ári.

Greinargerð fylgdi.

Tillagan var samþykkt og vísað til borgarráðs.

Skóla- og frístundaráðsfulltrúi Vinstri grænna situr hjá.

Tillögunni er hér með vísað til borgarráðs.

Virðingarfyllst

Helgi Grímsson
sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

Hjálagt:

Greinargerð

Minnisblað, dags. 22. júní 2021

Umsögn fjármála- og áhættustýringarsviðs, dags. 21. júní 2021

Tillaga skóla- og frístundaráðsfulltrúa Samfylkingarinnar, Viðreisnar og Pírata:

Lagt er til að viðmið um hámarksfjölda nemenda með lögheimili í Reykjavík sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur skólaárið 2021 - 2022 verði eftirfarandi:

Waldorfskólinn Lækjarbotnum; 70 reykvískir nemendur.

Alþjóðaskólinn á Íslandi; 30 reykvískir nemendur.

Barnaskóli Hjallastefnunnar í Garðabæ; 5 reykvískir nemendur.

Grunnskólinn NÚ, Framsýn; 20 reykvískir nemendur.

Ákvörðun um viðmið er tímabundin og gildir til 1. júlí 2022, fyrir þann tíma verður tekin ákvörðun um framlengingu eða endurskoðun á fyrirkomulaginu. Með samþykkt viðmiða um hámarksfjölda er ekki fallið frá óskilyrtum rétti sveitarfélagsins til að synja einstaka umsóknum foreldra um skólavist í grunnskóla utan lögheimilis sveitarfélags. Gerður er fyrirvari af hálfu Reykjavíkurborgar um að fjárveitingar skóla- og frístundasviðs eru gerðar með fyrirvara um fjárheimildir skv. fjárhagsáætlun á hverju ári.

Greinargerð:

Með tillögu þessari er lagt til að áfram verði sett viðmið um hámarksfjölda nemenda með lögheimili í Reykjavík, hér eftir reykvískra nemenda, sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur skólaárið 2021 - 2022.

Vísað er til minnisblaðs sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs, dags. 22. júní 2021, um forsögu málsins, forsendur og fjárhagsleg áhrif og ekki síst til þess sem fram kemur um að gera verður ráð fyrir að sveitarfélagi sé heimilt á grundvelli 7. tl. 43. gr. a laga um grunnskóla nr. 91/2008 og stjórnarskrárvarins réttar sveitarfélaga til sjálfstjórnar samkvæmt 78. gr. stjórnarskrár lýðveldisins Íslands, sbr. lög nr. 33/1944, að takmarka fjárframlög sín til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan sveitarfélagsins en tekjustofnar sveitarfélaga skulu ákveðnir með lögum, svo og réttur þeirra til að ákveða hvort og hvernig þeir eru nýttir, sbr. einnig 1. gr. og 2. mgr. 8. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011. Þá er jafnframt vísað til umsagnar fjármála- og áhættustýringarsviðs, dags. 21. júní 2021.

Reykjavíkurborg
Skóla- og frístundasvið

Reykjavík, 22. júní 2021
SFS2019050183
212. fundur
HG/kg/gs

Minnisblað

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð

Sendandi: Helgi Grímsson, sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

Efni: *Viðmið um hámarksfjölda reykvískra grunnskólanemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur*

Lagt er til að sett verði viðmið um hámarksfjölda nemenda með lögheimili í Reykjavík, hér eftir reykvískra nemenda, sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur skólaárið 2021 - 2022 til samræmis við eftirfarandi:

Waldorfskólinn Lækjarbotnum

Skólaárið 2020-2021 stunda 56 reykvískur nemandi nám í skólanum en viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt var að greiða framlag vegna skólaárið 2020-2021 var 64.

Með bréfi Waldorfskólans Lækjarbotnum, dags. 25. maí 2021, leggur skólinn fram beiðni um hækkun nemendafjölda í 70 reykvíska nemendur sem greitt verði framlag með á komandi skólaári 2021-2022 í stað 64. Fram kemur í bréfi skólans að nemendur sem skrásettir eru með lögheimili í Reykjavík séu nú 60, að meðtöldum skráðum nýnemum sem ætlaðir eru að byrji á haustönn. Umsóknir um skólavist fyrir komandi skólaár og þá aðallega í 1. bekk hafi að öllu jöfnu verið nokkur yfir sumarmánuðina og fram í ágúst. Skólinn sjái því fram á að fylla viðmiðin um 64 nemendur í upphafi haustannar. Samkvæmt upplýsingum skólans þann 15. júní 2021 eru nú þegar skráðir 65 reykvískir nemendur á næsta skólaári.

Lagt er til að viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaársins 2021- 2022 verði 70 nemendur.

Alþjóðaskólinn á Íslandi

Skólaárið 2020-2021 stunda 19 reykvískir nemendur nám í skólanum en viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt var að greiða framlag vegna skólaárið 2020-2021 var 30 nemendur.

Í tölvuskeyti Alþjóðaskólans á Íslandi, dags. 1. júní 2021, kemur fram að skólaárið 2021-2022 séu skráðir 20 nemendur frá Reykjavík í skólann.

Lagt er til að viðmið um hámarkfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaárið 2021 – 2022 verði óbreytt eða 30 nemendur.

Barnaskóli Hjallastefnunnar í Garðabæ

Skólaárið 2020-2021 stundar 1 reykvískur nemandi nám við Barnaskóla Hjallastefnunnar í Garðabæ. Núverandi viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna er 5.

Ekki hefur borist staðfesting á fjölda skráðra reykvískra nemenda í skólann vegna skólaársins 2021 - 2022.

Lagt er til að viðmið um hámarkfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaárið 2021 - 2022 verði óbreytt eða 5 nemendur.

Grunnskólinn NÚ, Framsýn

Skólaárið 2020 - 2021 stunda 7 reykvískir nemendur nám í Grunnskólanum NÚ, Framsýn. Núverandi viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaárið 2020-2021 eru 15 nemendur.

Með tölvuskeyti Nú, dags. 25. maí 2021, er upplýst um að nýir reykvískir umsækjendur um skólavist í NÚ fyrir skólaárið 2021 - 2022 séu átta talsins. Núverandi nemendur 8. og 9. bekkjar NÚ séu þrír (fjórir 10. bekkingar útskrifast vorið 2021). Samtals 11 nemendur hafi sótt um skólavist í NÚ miðað við 20. maí 2021. Þá kemur fram að skólinn áætli því að heildarfjöldi nemenda frá Reykjavík skólaárið 2021 - 2022 geti orðið á bilinu 15 - 20. Því sé þess farið á leit við skóla- og frístundasvið Reykjavíkurborgar að það hækki viðmið sitt um heildarfjölda nemenda úr 15 í 20 fyrir skólaárið 2021 - 2022.

Lagt er til að viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna skólaárið 2021 -2022 verði 20 nemendur.

Fyrirvarar og gildistími:

Tekið er fram að með samþykkt viðmiða um hámarksfjölda er ekki fallið frá óskilyrtum rétti sveitarfélagsins til að synja einstaka umsóknum foreldra um skólavist í grunnskóla utan lögheimilis sveitarfélagsins. Gerður er fyrirvari af hálfu Reykjavíkurborgar um að fjárveitingar skóla- og frístundasviðs eru gerðar með fyrirvara um fjárheimildir skv. fjárhagsáætlun á hverju ári.

Í öllum tilvikum er lagt til að ákvörðun um viðmið verði tímabundin vegna skólaársins 2021 - 2022.

Greinargerð:

I Forsaga málsins

Á 184. fundi skóla- og frístundaráðs þann 26. maí 2020 og í borgarráði þann 11. júní 2020 var samþykkt tillaga sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs í minnisblaði, dags. 18. maí 2020, til skóla- og frístundaráðs, um viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda sem greitt er framlag vegna til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur skólaárið 2020-2021. Í öllum tilvikum var ákvörðun tímabundin til 1. júlí 2021 og fyrir þann tíma skyldi tekin ákvörðun um framlengingu eða endurskoðun á fyrirkomulaginu.

Frá árinu 2016 hafa viðmið um hámarksfjölda reykvískra nemenda í sjálfstætt reknum grunnskólum utan Reykjavíkur verið ákveðin árlega.

II Helstu ákvæði laga um grunnskóla og reglugerðar um sjálfstætt rekna grunnskóla

Í 43. gr. a - f laga um grunnskóla nr. 91/2008 er fjallað um sjálfstætt rekna grunnskóla.

Til samræmis við 1. mgr. 43. gr. a í lögum um grunnskóla er kveðið á um að sveitarfélag sem skóli starfar í skuli gera þjónustusamning um rekstur skólans við rekstraraðila. Samningur felur í sér samþykki sveitarfélags fyrir stofnun skólans, staðfestingu á rétti til fjárframlaga skv. 43. gr. b og skuldbindingu sveitarfélags um að hafa eftirlit með starfi hans.

Í ákvæðum laga um grunnskóla nr. 91/2008, með síðari breytingum eða reglugerð nr. 1150/2018 um sjálfstætt rekna grunnskóla er ekki kveðið beint á um réttarstöðuna milli sveitarfélags og sjálfstætt rekens grunnskóla þegar sótt er um innritun í sjálfstætt rekinn grunnskóla fyrir barn sem á lögheimili í öðru sveitarfélagi en skólinn er staðsettur í.

Ekki er gert ráð fyrir að þjónustusamningur sem staðfestur er af Menntamálastofnun sé gerður milli viðkomandi sveitarfélags og viðkomandi grunnskóla og á sveitarfélagið ekki aðkomu að málum sem varða innritun, gjaldtöku eða skólagöngu barnsins, með sama hætti og ef sjálfstætt rekinn grunnskóli er staðsettur í sama sveitarfélagi og viðkomandi á lögheimili í. Á hinn bóginn hafa sveitarfélög almenna heimild í 100. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 til að gera samninga við einkaaðila um framkvæmd þjónustustarfsemi sem þeim er lögum skylt eða heimilt að sinna.

Samkvæmt 1. mgr. 7. gr. reglugerðar um sjálfstætt rekna grunnskóla eiga grunnskólar sem eru reknir af einkaaðila á grundvelli laga um grunnskóla og þjónustusamnings við sveitarfélag, sem hlotið hefur staðfestingu Menntamálastofnunar, rétt á framlagi úr sveitarsjóði til starfsemi sinnar vegna nemenda sem eiga lögheimili í því sveitarfélagi sem skólinn starfar og vegna barna sem ráðstafað hefur verið í fóstur til fósturforeldra, sem eiga lögheimili í sveitarfélaginu. Sama gildir um grunnskóla sem þegar eru starfandi á grundvelli viðurkenningar ráðherra, en sveitarfélagi er þó heimilt í þjónustusamningi að takmarka framlag úr sveitarsjóði við hámarksfjölda nemenda. Þá getur Reykjavíkurborg takmarkað hámarksfjölda nemenda við skólann sem sveitarfélaginu ber að greiða kostnað af, sbr. 7.tl. 43. gr. a laga um grunnskóla, með hliðstæðum hætti og sveitarfélag sem sjálfstætt rekinn grunnskólar starfar í.

Þá verður að gera ráð fyrir að sveitarfélagi sé heimilt á grundvelli framangreinds lagaákvæðis í grunnskólalögum og stjórnarskrárvarins réttar sveitarfélaga til sjálfstjórnar samkvæmt 78. gr. stjórnarskrár Lýðveldisins Íslands, sbr. lög nr. 33/1944, að takmarka fjárframlög sín til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan sveitarfélagsins en tekjustofnar sveitarfélaga skulu ákveðnir með lögum, svo og réttur þeirra til að ákveða hvort og hvernig þeir eru nýttir, sbr. einnig 1. gr. og 2. mgr. 8. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011.

Við það er miðað að sama framlag verði greitt til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur og gilda skv. 8. gr. reglugerðar nr. 1150/2018 um sjálfstætt rekna grunnskóla. Í 1. mgr. 8. gr. kemur fram að framlagið skuli nema að lágmarki 75% af vegnu meðaltali heildarrekstrarkostnaðar allra grunnskóla sem reknir eru af sveitarfélögum í landinu á hvern nemanda samkvæmt árlegum útreikningi Hagstofu Íslands. Gildir þetta hlutfall fyrir skóla með allt að 200 nemendur, en framlagið skal vera að lágmarki 70% fyrir hvern nemanda umfram þann fjölda.

III Upplýsingar um fjárhagslega áhrif

Áætlaður árlegur rekstrarkostnaður á hvern nemanda í grunnskólum, sem reknir eru af sveitarfélögum, var kr. 2.134.906,- í febrúar 2021. Miðað við að greitt sé 75% af þeirri fjárhæð er árlegur rekstrarkostnaður á hvern nemanda kr. 1.601.180,- (dreifist á 9 mánuði, sept-maí). Gildir hlutfallið fyrir skóla með allt að 200 nemendur, en framlagið skal vera að lágmarki 70% fyrir hvern nemanda umfram þann fjölda. eða kr. 1.494.434,-

M.v. fyrirliggjandi upplýsingar er erfitt að tilgreina væntan fastan kostnað Reykjavíkurborgar pr. nemanda. Hann er mismunandi eftir skólum. Sá kostnaður fellur ekki niður ef laus pláss eru til staðar í grunnskólum Reykjavíkur. Breytilegur kostnaður ræðst af því úr hvaða skólahverfi væntanlegur nemi í sjálfstætt starfandi skóla kemur. Eins og fram kemur hér að ofan er árlegur rekstrarkostnaður deilt með fjölda nemanda í grunnskólum sem reknir eru af sveitarfélögum kr. 2.134.906,-. Kostnaður í Reykjavíkurskólum er því lægri en þessi upphæð.

Fjárhagsáætlun skóla- og frístundasviðs vegna framlaga til sjálfstætt rekinna grunnskóla miðast við nemendafjölda þeirra að hausti á rekstrarári á undan þ.e. október 2020 vegna fjárhagsáætlunar 2021. Skóla- og frístundasvið fær auknar fjárheimildir í samræmi við fjölgun/fækkun og verðlagsbreytingar framlags á fjárhagsárinu. Hækkun viðmiðs um hámarksfjölda skilar því ekki hækkun á fjárheimildum en eins og með magntölur í borgarreknum skólum þá er nemendafjölgun á fjárhagsári ávallt bætt.

Tillagan felur í sér að nemendarammi sjálfstætt starfandi skóla verði aukinn um 11 nemendur. Þetta felur í sér að gera þarf ráð fyrir að greiðslur geti aukist um 17,6 milljónir króna á ársgrundvelli ef skólar fullnýta heimildir sínar.

Fyrir liggur umsögn fjármála- og áhættustýringarsviðs Reykjavíkurborgar, dags. 21. júní 2021, sjá meðfylgjandi.

IV Afgreiðsla málsins

Með vísan til framanritaðs er lagt til að samþykkt verði að setja framangreind viðmið um leyfilegan hámarksfjölda reykvískra nemenda sem greitt er framlag vegna skólaárið 2021 - 2022, með fyrirvara varðandi afgreiðslu einstakra umsókna og um að fjárveitingar skóla- og frístundasviðs eru gerðar með fyrirvara um fjárheimildir skv. fjárhagsáætlun á hverju ári.

Ef til þess kemur að skólarnir fullnýti heimildir sínar þarf skóla- og frístundasvið að óska eftir að gerður verði viðauki við fjárhagsáætlun skóla- og frístundasviðs.

Umsögn

Til: Sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs

Frá: Sviðsstjóra fjármála- og áhættustýringarsvið

Efni: Viðmið um hámarksfjölda reykvískra grunnskólanemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur

Sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs hefur óskað eftir umsögn um viðmið um hámarksfjölda reykvískra grunnskólanemenda sem heimilt er að greiða framlag vegna til sjálfstætt rekinna grunnskóla utan Reykjavíkur.

Tillagan varðar skólaárið 2021-2022. Hún er vegna eftirtaldr skóla og er efnislega eftirfarandi:

- Waldorfskólinn Lækjarbotnum – hámark verði 70 en er 64 nemendur. Nemendur voru 60 á síðasta skólaári. Áætlað er að 65 reykvískir nemendur verði í skólanum á næsta skólaári.
- Alþjóðaskólinn á Íslandi – hámark verði óbreytt eða 30 nemendur. Nemendur voru 19 á síðasta skólaári. Áætlað er að 20 reykvískir nemendur verði í skólanum á næsta skólaári.
- Barnaskóli Hjallastefnunnar í Garðabæ – hámark verði óbreytt eða 5 nemendur. Ekki hefur borist staðfesting á fjölda nemenda á síðasta skólaári. Ekki hafa borist upplýsingar um reykvíska nemendur á næsta skólaári.
- Grunnskólinn Nú, Framsýn – hámark verði verði 20 en er 15 nemendur. Nemendur voru 7 á síðasta skólaári. Áætlað er að 15-20 reykvískir nemendur verði í skólanum á næsta skólaári en nú þegar hafa 11 sótt um skólavist.

Tillagan felur í sér að nemendarammi sjálfstætt starfandi skóla verði aukinn um 11 nemendur.

Sjálfstætt rekinn grunnskóli sem hefur gert þjónustusamning við sveitarfélag á rétt á framlagi úr sveitarsjóði til starfsemi sinnar vegna nemenda sem hafa lögheimili í því sveitarfélagi sem skólinn starfar. Skal framlagið nema að lágmarki 75% af vegnu meðaltali heildarrekstrarkostnaðar allra grunnskóla sem reknir eru af sveitarfélögum í landinu skv. útreikningi Hagstofu Íslands. Gildir þetta hlutfall fyrir skóla með allt að 200 nemendur, en framlagið skal vera að lágmarki 70% fyrir hvern nemanda umfram þann fjölda. Kostnaður þessi var kr. 2.265.632 í maí 2021. Miðað við að greitt sé 75% af þeirri fjárhæð er árlægur rekstrarkostnaður á hvern nemanda kr. 1.699.224 (dreifist á 9 mánuði, frá september til maí).

Framlög til skóla utan Reykjavíkur

Eftirfarandi tafla sýnir hvernig framlög borgarinnar til sjálfstætt starfandi grunnskóla utan borgarinnar myndu hækka m.v. 11 viðbótarnemendur. Framlög myndu vegna þessar óskar hækka um 18,7 m.kr.

Ósk um auka framlög.			
Meðaltal kostnaður pr.nem Ísland maí 2021:			2.265.632
Aukin heimild	Börn	Framlag	
	11	75%	18.691.464
			18.691.464

Áhrif á fjárheimildir sviðsins

Fjárheimildir sviðsins vegna grunnskólabarna ráðast af endanlegum barnafjölda og hvernig nemendur skiptast í borgarrekna og sjálfstætt starfandi grunnskóla.

Til skemmri tíma litið er ekki raunhæft að gera ráð fyrir að hægt sé að lækka fastan kostnað í borgarreknum grunnskólum þó að fleiri börn fari í sjálfstætt starfandi skóla, því fjármagn er m.a. bundið í húsakosti borgarinnar og ýmsum öðrum föstum rekstrarkostnaðarliðum sem ekki er hægt að skera niður þó að um lítilsháttar fækkun nemenda sé að ræða milli ára.

Til skemmri tíma er því eðlilegra að bera saman breytilegan kostnað borgarrekinnna grunnskóla við framlag sem greitt er til sjálfstætt starfandi grunnskóla. Slíkur samanburður er þó háður töliverðri óvissu þar sem ekki er ljóst hvernig þessi 11 börn myndu raðast í borgarrekna grunnskóla. Ef börnin raðast þannig að fjölga þurfi bekkjum í borgarreknum skólum, þá yrði kostnaðaraukin óverulegur við að greiða í staðinn framlag til sjálfstætt starfandi grunnskóla. Ef fjöldi bekkja í borgarreknum skólum verður hins vegar óbreyttur, þ.e. betri nýting bekkja, þá má gera ráð fyrir auknum kostnaði borgarinnar við að greiða framlag til sjálfstætt starfandi skóla.

Vegna framangreindrar óvissu um skiptingu barna á milli skóla er nauðsynlegt að gera ráð fyrir að fjármagna þurfi að fullu þá fjölgun sem verður í skólum utan Reykjavíkur verði umsóknin samþykkt. Þó er vakin athygli á því að sjálfstætt starfandi skólar fá fjárheimildir í samræmi við barnafjölda hvers árs. Hækkun viðmiðs um hámarksfjölda skilar því ekki hækkun á fjárheimildum sé heimildin um viðbótar 11 nemendur ekki nýtt.

*Halldóra Káradóttir,
sviðsstjóri fjármála- og áhættustýringarsviðs.*